

FREDAG

18. MAI 2012
NR. 132 UKE 20 - 145. ÅRG.

HØSTER STORM: Står fast på kritikk av AUF-lederen

DAN ODFJELL

SIDE 4, DEL 1

Bergens Tidende

www.bt.no

LØSSALG KR 25

i dag hus og hjem

Husbyggjaren i Strandebarm

BERGENSAREN Torstein Knudsen er blitt kulturforvaltar og eigedomsutviklar på Fosse i Strandebarm.

Gir høyresiden rett

– **NOEN MÅ BLI RIKE** i u-land før massene kan løftes ut av fattigdom, mener avtroppet SV-statsråd Erik Solheim.

SIDE 13, DEL 1

Dusjer ikke på skolen

BARE EN BRØKDEL av ungdomsskole-elever dusjer etter gymtimene. En rektor vil ha skillevegger og dører.

SIDE 36–37, DEL 1

Norsk i Nord-Korea

ETT ÅR GAMLE Tage er begeistret deltaker når pappa og kunstner Morten Traavik feirer det norske i Nord-Korea.

SIDE 1–3, DEL 2

JAN LANDRO, KOMMENTAR

SIDE 3, DEL 1

Det foregår en rå kamp om kontrollen over landets mange studentbokhandler

Bergens unge 17. mai-helter

FOTO: RUNE NIELSEN

ETTERTRAKTET: I går var det mange som jaktet på russekortet til Brann-helt Kristoffer Barmen. 5-0-seieren over Sogndal satte en spiss på gårsdagens 17. mai-feiring i Bergen.

■ 18 år gamle Kristoffer Barmen er russ og målscorer på Stadion 16. mai. Barmen er symbol på en ny tid for lokale talenter i Brann. Mot Sogndal var fire tenåringer på banen samtidig.

■ Bergenserne trosset regnet og feiret nasjonaldagen etter oppskriften. – Stemningen er fantastisk, jublet Trude Drevland. Hun debuterte som ordfører i hovedprosesjonen. SIDE 6–11 OG 28–31 DEL 1

BERGENS TIDENDE, KRINKELKROKEN 1, BERGEN.
SENTRAL/IKKE FÅTT AVISEN: 05500 før kl. 10.00

DEL 1: LEDER 2-3 | NYHETER 4-15 | ØKONOMI 16-23 | UTLAND 24-26 | SPORT 28-39 | VÆRET ??

DEL 2: KULTUR 2-9 | MØTER/UNDERHOLD 10 | RUBRIKKMARKEDET 12-15 | DØDSFALL 27 | FOLK 28-29 | BYEN 30-31 | DEBATT 32-35 | RADIO/TV 38-39

Varm opp til Festspillene nå!

Canal Digital spanderer WiMP på kundene sine.

Last ned WiMP og kom i gang på canaldigital.no

Gjelder kunder med digital-tv via kabelnettet eller minimum Familiekanalene via parabol.

8 **bergenpuls**
Ung rock

28 **folk**
Hedret av Kongen

30 **byen**
Kulturbyens vansirede ansikt

kultur & folk

FREDAG

18. mai 2012
BERGENS TIDENDE

Elsker,
elsker
det
og
tenker...

LITE TOG I STORT LAND: På Kim Il Sung-plassen i Nord-Koreas hovedstad Pyongyang feiret kunstneren Morten Traavik (i midten) 17. mai med (fra venstre) Per Oddvar Johansen, trommeslager, Ingeborg Olerud, lysdesigner, Lena Thorsmæhlum, kostyme-designer og scenograf og May Elise Solberg, sanger.
FOTO: GORM K. GAARE

Kanskje kommer Kongen til

VENNSKAPSKONSERT: Kjetil Møster (t.v.), Per Zanussi og Per Oddvar Johansen på scenen i Pyongyang. I alt syv norske, og en islandsk, musikere og sangere sto på scenen i Pyongyang på den norske nasjonaldagen. Konserten hvor også nord-koranske musikere deltok var en norsk-koreansk vennskapskonsert initiert av Morten Traavik selv.

Rosemaling, trønderisk visesang og toner fra Edvard Grieg. Slik lagde bergenskunstneren Morten Traavik 17-fest i Pyongyang.

RAGNHILD STENVAAGNES
GORM K. GAARE (foto)
ragnhild.stenvaagnes@bt.no

På 17. mai i verdens mest lukkede regime synges Norges nasjonalsang på Kim Il-sung-plassen. Bunader og norske flagg er med når bergenseren Morten Traavik og kunstnerkollegaene arrangerer 17. mai-festspill i Nord-Korea.

– Dette tror jeg er et ganske stort brudd med hva folk flest tror man kan få til i Nord-Korea. At man kan komme hit

og skilte med sin egen nasjonalfølelse og nasjonalsymboler. Men det er det rom for, sier Traavik over telefon fra Pyongyang.

– Trampeklapp

Like før seansen på Kim Il-sung-plassen, holdt norske musikere og sangere konsert for tusen publikummere i et av Pyongyongs største konserthus, Kim Won Gyun-konservatoriet.

På repertoaret sto blant annet Grieg, a-ha, Vømmøl Spellemannslags «Ittnå som kjæm tå sæ sjøl», Lillebjørn Nilsens «Ola

Tveiten» og Henning Sommerros «Vårsøg».

Konserten ble avrundet med Knudsen og Ludvigsens «Kanskje kommer Kongen».

–Vi fikk

trampeklapp for nesten hver låt vi spilte. Ved å fremføre norske låter i til dels spreke arrange-

Kontroversen i dette prosjektet er at jeg bygger bro over til et land som er et av de mest demoniserte i verden

KUNSTNER MORTEN TRAAVIK

VARM VELKOMST: Det nordkoreanske publikumet kan kunsten å klappe og gjorde ikke noe unntak for de norske musikerne da de avrundet

menter, tror jeg vi har klart å gi nye impulser til publikumet, sier Traavik.

Vil utfordre forestillinger

17. mai-arrangementet besto også av en fotoutstilling, der norske fotografer har fanget blick av Norge og det norske. Norsk natur, nordmenn, mariusensere og rosemaling.

–Det er ren Norges-propaganda. Et program som nesten er for drøyt i Norge, og de synes

det er kjempeflott, sier Traavik.

Den kontroversielle kunstneren ser på arrangementet som en del av sitt totale prosjekt om Nord-Korea. I februar i år kom nordkoreanske kunstnere til Norge, som en del av Traaviks prosjekt «The Promised Land».

–Mye av mine sosiale iscenesettelsesprosjekter handler om å utfordre våre forestillinger av «de andre». Jeg vil utfordre våre oppfatninger av våre samfunn som så forskjellige. Hvor mye

er fordommer og hvor mye er sannhet?

–Mener du at man i Norge har uriktige forestillinger av Nord-Korea?

–Du kan si at folk har ufullstendige forestillinger. I Vesten liker vi å tro at vi har en nøytral og etterrettelig presse, at det de får servert er mer eller mindre sannheten. Det liker de å tro her i Nord-Korea også. Men det finnes ikke den sanne dokumentaren. Alt er en iscenesettelse,

LITT MED: Kong Harald var bare litt med denne gangen, i form av en button på Per Oddvar Johansens jakke.

Morten Traaviks karriere

2007

Morten Traavik går i gang med kunstprosjektet «Miss Landmine», en missekonkurranse for mineofre. Prosjektet er hittil gjennomført i Angola (2008) og Kambodsja (2009).

2008

Traavik spiller i den norske filmen «Iskyss», regissert av Knut Erik Jensen. Filmen omhandler kjærlighet og spionasje under den kalde krigen.

2010

Forsvarsmuseet hyrer ham som residerende kunstner. Traavik presenterer fem verk i løpet av dette året, under prosjektittelen «Hærwerk».

2010

Verkene er «Honest John», «Discopanzer», «Yes/No», «Rock Steady North Korea!» og «Body Armour? bedre enn sex». To av dem blir sensurert, «Discopanzer» og «Yes/No».

bt.no/bergenpuls: Les mer om kulturnyheter, film, musikk, litteratur, spill, tv, scene og utstilling.

Pyongyang

med «Kanskje kommer Kongen».

også i vår del av verden. Vi er blitt litt for godt vant med å tro at vi har den objektive sannheten, sier han.

– Danne tillitsforhold

Traavik har et nyansert syn på Nord-Korea.

–Jeg avviser ikke at Nord-Korea er et diktatur som slår hardt ned på uenighet. Men spørsmålet er hvordan man skal forholde seg til dette. Skal man gå inn og engasjere seg, danse

med dem, danne tillitsforhold, eller bare fordømme og fordømme?

Traavik svarer ikke konkret på hvordan han har klart å skape et samarbeid med nordkoreanske myndigheter.

–Det er en altfor lang historie. Det viktigste er at jeg har hatt tid og økonomiske ressurser til å bygge tillit til folk, og finne folk jeg kan stole på, sier han.

Traavik er kritisert for sine

Nord-Korea-prosjekter. Blant annet fra Helsingforskomiteen, mener det er risiko for at prosjektene kan bli misbrukt av regimet i sin propaganda.

– Kontroversen i dette prosjektet er at jeg bygger bro over til et land som er et av de mest demoniserte i verden. Til kritikken svarer jeg: Har de et bedre forslag til hvordan man skal forholde seg til land som Nord-Korea? Har de et bedre forslag enn å opprettholde status quo?

NYSJERRIGE BLIKK: Nord-koreanske studenter ved det Pyongyang Kim Won Gyun-musikk-konservatoriet titter nysgjerrig på Kjetil Møster og Morten Traavik under generalprøven til konserten.

2011

Lanserer kunstprosjektet «Pimp My Aid Worker», hvor han forsøker å snu vårt bilde av bistandsarbeid på hodet. Prosjektet er en også en innsamlingsaksjon til «Pimp my Aid Worker»-fondet, hvor bistandsorganisasjoner med dårlig økonomi kan søke om støtte.

2012

I februar inviterer han flere nordkoreanere til Norge, hvor de besøker Barents Spektakel i Kirkenes, for blant annet å arrangere «arirang», en menneskelig bildevegg. Et av bildene er av Traaviks snart ett år gamle sønn, Tage.

2012

Forut for besøket spiller fem nordkoreanske trekkspillere inn «Take On Me» på video, i regi av Traavik. Videoen har hittil over 1,7 millioner treff på YouTube.

